

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

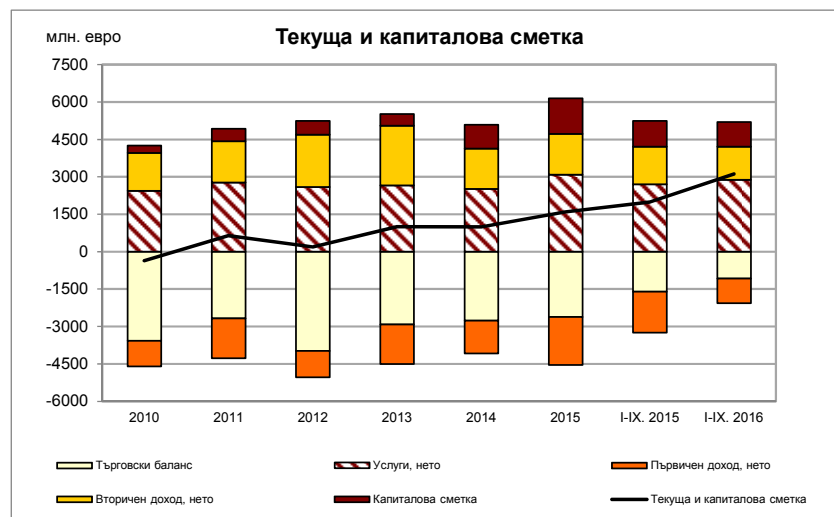
16 ноември 2016 г.

12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹
Септември 2016 г.

Текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 417.1 млн. евро при излишък от 295.2 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. **текущата и капиталовата сметка** е положителна и възлиза на 3119.4 млн. евро (6.9% от БВП²) при излишък от 1985.4 млн. евро (4.4% от БВП) за януари – септември 2015 г.

За септември 2016 г. салдото по **текущата сметка** е положително и възлиза на 366.7 млн. евро (при излишък от 149.2 млн. евро за септември 2015 г.). За януари – септември 2016 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 2133 млн. евро (4.7% от БВП) при излишък от 954.6 млн. евро (2.1% от БВП) за януари – септември 2015 г.

Търговското салдо за септември 2016 г. е положително в размер на 30.6 млн. евро при дефицит от 192.8 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. **търговското салдо** е отрицателно в размер на 1088.1 млн. евро (2.4% от БВП) при дефицит от 1611.8 млн. евро (3.6% от БВП) за същия период на 2015 г.³

Износът на стоки е 2077.4 млн. евро за септември 2016 г., като се повишава с 300.9 млн. евро (16.9%) в сравнение с този за септември 2015 г. (1776.5 млн. евро). За януари – септември 2016 г. **износът** е 16 574.3 млн. евро,

¹ Данни от стандартното представяне на платежния баланс, съставен съгласно шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*. Данните са предварителни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за юли – август 2016 г. са ревизирани. С отчета за октомври 2016 г. ще бъдат направени ревизии на данните за януари – септември 2016 г.

² При БВП в размер на 45 474 млн. евро за 2016 г. (прогноза на БНБ) и 45 285.8 млн. евро за 2015 г. (данни на НСИ от 11.10.2016 г.).

³ С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

като е по-голям с 36.8 млн. евро (0.2%) в сравнение с този за същия период на 2015 г. (16 537.5 млн. евро). Износът за януари – септември 2015 г. нараства на годишна база с 6.6%.

Вносът на стоки за септември 2016 г. е 2046.8 млн. евро, като нараства със 77.5 млн. евро (3.9%) спрямо септември 2015 г. (1969.3 млн. евро). За януари – септември 2016 г. **вносът** е 17 662.4 млн. евро, като намалява с 486.9 млн. евро (2.7%) спрямо същия период на 2015 г. (18 149.3 млн. евро). Вносът за януари – септември 2015 г. нараства на годишна база с 3.3%.

Салдото по **услугите** е положително в размер на 347.4 млн. евро при положително салдо от 361.7 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. салдото е положително в размер на 2876.4 млн. евро (6.3% от БВП) при положително салдо от 2692.3 млн. евро (5.9% от БВП) за януари – септември 2015 г.

Салдото по статия **Първичен доход** (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за септември 2016 г. е отрицателно в размер на 63.5 млн. евро при отрицателно салдо от 119.1 млн. евро за септември 2015 г.⁴ За януари – септември 2016 г. салдото е отрицателно в размер на 982.5 млн. евро (2.2% от БВП) при отрицателно салдо от 1643.4 млн. евро (3.6% от БВП) за същия период на 2015 г.

Салдото по статия **Вторичен доход** (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 52.2 млн. евро при положително салдо от 99.4 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. салдото е положително в размер на 1327.3 млн. евро (2.9% от БВП) при положително салдо от 1517.6 млн. евро (3.4% от БВП) за същия период на 2015 г.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 50.4 млн. евро при положителна стойност от 146 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. капиталовата сметка е положителна – 986.4 млн. евро (2.2% от БВП), при положителна стойност от 1030.8 млн. евро (2.3% от БВП) за януари – септември 2015 г.

Финансовата сметка за септември 2016 г. е отрицателна в размер на 362.8 млн. евро при положителна стойност от 392.6 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. **финансовата сметка** е положителна – 2471.7 млн. евро (5.4% от БВП), при положителна стойност от 2644.7 млн. евро (5.8% от БВП) за същия период на 2015 г.

Салдото по статия **Преки инвестиции**, представена съгласно изискванията на шестото издание на *Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*, е положително в размер на 6.1 млн. евро при отрицателно салдо от 105 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. салдото е отрицателно в размер на 1164.1 млн. евро (2.6% от БВП) при отрицателно салдо от 1565.8 млн. евро (3.5% от БВП) за същия период на 2015 г.

Преките инвестиции – активи се повишават с 69.6 млн. евро при намаление с 34.8 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. те се увеличават с 274.2 млн. евро при намаление със 110.2 млн. евро за същия период на 2015 г.

Преките инвестиции – пасиви се увеличават с 63.5 млн. евро при увеличение със 70.2 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. те нарастват с 1438.2 млн. евро при увеличение от 1455.6 млн. евро за януари – септември 2015 г.

Преките чуждестранни инвестиции в страната (отчетени в съответствие с *принципа на първоначалната посока на инвестицията*) по предварителни данни са положителни и възлизат на 2.6 млн. евро за септември 2016 г., при положителна стойност от 128.4 млн. евро за септември 2015 г.⁵ За януари – септември 2016 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 1271.2 млн. евро (при 1610.4 млн. евро за януари – септември 2015 г.).

Преките инвестиции в чужбина за септември 2016 г. нарастват с 8.7 млн. евро (при ръст с 23.4 млн. евро за септември 2015 г.). За януари – септември 2016 г. преките инвестиции в чужбина нарастват със 107.2 млн. евро (при увеличение с 44.7 млн. евро за януари – септември 2015 г.).

По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението *Преки инвестиции (януари – септември 2016 г.)* на материала *Платежен баланс*, а серия от данни – в таблица 10 - *Преки инвестиции* на материала.

⁴ Предварителните данни ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията.

⁵ При сравнение на данните следва да се има предвид, че първоначално отчетените данни за преките чуждестранни инвестиции в страната за януари – септември 2015 г., публикувани в прессъобщението на БНБ от 16.11.2015 г., са ревизирани впоследствие (www.bnb.bg, секция Пресцентър/Статистически прессъобщения/Платежен баланс).

Салдото по статия **Портфейлни инвестиции** е отрицателно в размер на 322.2 млн. евро при положителна стойност от 447.8 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. салдото е отрицателно в размер на 1344.7 млн. евро (3% от БВП) при отрицателно салдо от 1035.1 млн. евро (2.3% от БВП) за същия период на 2015 г.

Портфейлните инвестиции – активи за септември 2016 г. се понижават с 347.3 млн. евро при увеличение с 86 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. те нарастват със 124.2 млн. евро при намаление с 586.9 млн. евро за същия период на 2015 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви за септември 2016 г. намаляват с 25.1 млн. евро при намаление с 361.8 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* се повишават с 1468.9 млн. евро при увеличение с 448.2 млн. евро за същия период на 2015 г.

Салдото по статия **Други инвестиции** е отрицателно в размер на 224 млн. евро при отрицателно салдо от 111.9 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. салдото е положително в размер на 2144.2 млн. евро (4.7% от БВП) при положително салдо от 1664.2 млн. евро (3.7% от БВП) за януари – септември 2015 г.

Други инвестиции – активи се понижават с 287 млн. евро при намаление със 147.7 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. те се повишават с 1230.2 млн. евро при намаление с 994.2 млн. евро за същия период на 2015 г.

Други инвестиции – пасиви за септември 2016 г. се понижават с 63.1 млн. евро при намаление с 35.8 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. те намаляват с 914 млн. евро при понижение с 2658.4 млн. евро за същия период на 2015 г.

Резервните активи на БНБ⁶ нарастват със 164.6 млн. евро през отчетния месец при увеличение със 181.2 млн. евро за септември 2015 г. За януари – септември 2016 г. те нарастват с 2891.4 млн. евро (6.4% от БВП) при увеличение с 3582 млн. евро (7.9% от БВП) за същия период на 2015 г.

Статия **Грешки и пропуски, нето** е отрицателна в размер на 779.9 млн. евро при положителна стойност от 97.4 млн. евро за септември 2015 г. По предварителни данни за януари – септември 2016 г. статията е отрицателна в размер на 647.7 млн. евро (1.4% от БВП) при положителна стойност от 659.3 млн. евро (1.5% от БВП) за същия период на 2015 г.

---

⁶ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ
СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ*

Приложение 1

(млн. евро)

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	септ.15	септ.16	Промяна	30.09.2015	30.09.2016	30.09.2015	30.09.2016
Текуща и капиталова сметка	295.2	417.1	121.9	1985.4	3119.4	1923.0	2727.9
Текуща сметка ¹	149.2	366.7	217.5	954.6	2133.0	460.6	1350.7
Текуща сметка: кредит	2680.4	2941.6	261.2	24978.6	25136.2	32437.6	32510.6
Текуща сметка: дебит	2531.3	2574.9	43.6	24024.0	23003.2	31977.0	31159.9
Стоки и услуги, нето	168.9	378.0	209.1	1080.4	1788.3	537.6	1168.0
Стоки и услуги: кредит	2460.7	2750.2	289.5	22208.4	22565.7	29028.3	29356.8
Стоки и услуги: дебит	2291.9	2372.2	80.3	21128.0	20777.5	28490.7	28188.8
Търговски баланс ²	-192.8	30.6	223.4	-1611.8	-1088.1	-2336.6	-2098.7
Стоки: кредит	1776.5	2077.4	300.9	16537.5	16574.3	22053.6	21956.2
Стоки: дебит	1969.3	2046.8	77.5	18149.3	17662.4	24390.2	24054.9
Услуги, нето	361.7	347.4	-14.3	2692.3	2876.4	2874.2	3266.7
Услуги: кредит	684.3	672.8	-11.4	5671.0	5991.4	6974.7	7400.6
Производствени услуги с материали за влагане, притежавани от други	18.5	-11.9	-30.4	231.6	189.8	268.3	231.1
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	4.1	4.0	-0.1	59.3	60.4	79.7	83.8
Транспорт ³	153.2	127.4	-25.8	1228.6	1255.8	1537.5	1570.5
Пътувания ⁴	332.1	378.6	46.6	2456.8	2821.1	2831.6	3202.6
Други услуги ⁵	176.4	174.7	-1.7	1694.7	1664.3	2257.6	2312.6
Услуги: дебит	322.6	325.4	2.9	2978.7	3115.1	4100.4	4134.0
Производствени услуги с материали за влагане, притежавани от други	2.4	0.4	-2.0	29.7	25.0	44.2	29.1
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	6.3	5.3	-1.0	40.7	45.3	55.1	61.8
Транспорт ³	83.0	66.2	-16.8	827.0	781.6	1220.9	1069.8
Пътувания ⁴	111.0	130.2	19.3	802.5	957.7	983.9	1161.5
Други услуги ⁵	119.9	123.3	3.4	1278.7	1305.5	1796.3	1811.8
Първичен доход, нето	-119.1	-63.5	55.6	-1643.4	-982.5	-1840.0	-1268.8
Първичен доход: кредит	88.9	98.4	9.4	730.3	808.1	945.0	1028.9
Компенсации на наетите	52.0	62.7	10.7	386.7	490.5	484.1	603.6
Инвестиционен доход	36.0	35.6	-0.3	334.4	306.8	448.1	407.7
Друг първичен доход	0.9	0.0	-0.9	9.1	10.8	12.8	17.5
Първичен доход: дебит	208.0	161.9	-46.1	2373.7	1790.7	2785.0	2297.6
Компенсация на наетите	11.0	11.0	0.0	98.7	103.6	129.5	136.5
Инвестиционен доход	196.6	150.9	-45.7	2266.3	1680.7	2644.1	2145.9
Друг първичен доход	0.5	0.0	-0.5	8.7	6.3	11.5	15.2
Вторичен доход, нето	99.4	52.2	-47.2	1517.6	1327.3	1763.0	1451.5
Вторичен доход: кредит	130.8	93.0	-37.7	2039.9	1762.4	2464.3	2124.9
Държавно управление	47.2	19.9	-27.2	1257.6	1023.2	1455.2	1136.5
Други сектори	83.6	73.1	-10.5	782.2	739.2	1009.1	988.4
Вторичен доход: дебит	31.4	40.9	9.4	522.3	435.1	701.3	673.4
Държавно управление	24.2	40.8	16.7	463.1	364.7	617.5	581.5
Други сектори	7.3	0.1	-7.2	59.2	70.4	83.8	91.9
Капиталова сметка ^{1,6}	146.0	50.4	-95.6	1030.8	986.4	1462.4	1377.2
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, нето ⁵	12.4	6.8	-5.7	97.6	59.5	70.0	84.4
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, кредит	15.6	6.8	-8.8	164.1	135.5	199.7	177.6
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, дебит	3.1	0.0	-3.1	66.5	76.0	129.7	93.2
Капиталови трансфери, нето	133.6	43.7	-89.9	933.2	926.9	1392.3	1292.8
Капиталови трансфери, кредит	133.9	43.7	-90.2	939.6	932.0	1432.9	1300.1
Капиталови трансфери, дебит	0.3	0.0	-0.3	6.5	5.1	40.5	7.3
Финансова сметка ^{1,6}	392.6	-362.8	-755.4	2644.7	2471.7	2336.6	2973.3
Финансова сметка: активи	65.2	-387.5	-452.7	1890.0	4464.8	3144.7	4692.8
Финансова сметка: пасиви	-327.3	-24.7	302.7	-754.7	1993.1	808.1	1719.5
Преки инвестиции, нето ⁷	-105.0	6.1	111.1	-1565.8	-1164.1	-1816.0	-1194.0
Преки инвестиции, активи ⁸	-34.8	69.6	104.4	-110.2	274.2	-88.7	449.1
Преки инвестиции, пасиви ^{9,10}	70.2	63.5	-6.7	1455.6	1438.2	1727.3	1643.1

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	септ.15	септ.16	Промяна	30.09.2015	30.09.2016	30.09.2015	30.09.2016
	Портфейлни инвестиции, нето	447.8	-322.2	-769.9	-1035.1	-1344.7	-873.4
Портфейлни инвестиции: активи ¹¹	86.0	-347.3	-433.3	-586.9	124.2	-229.7	442.4
Портфейлни инвестиции: пасиви	-361.8	-25.1	336.6	448.2	1468.9	643.7	1329.3
Финансови деривати, нето	-19.5	12.7	32.1	-0.6	-55.2	3.2	-41.2
Други инвестиции, нето	-111.9	-224.0	-112.1	1664.2	2144.2	576.6	2056.5
Други инвестиции: активи ⁸	-147.7	-287.0	-139.3	-994.2	1230.2	-986.3	803.5
Други инвестиции: пасиви ^{9, 10}	-35.8	-63.1	-27.2	-2658.4	-914.0	-1562.9	-1253.0
Резервни активи на БНБ ¹²	181.2	164.6	-16.6	3582.0	2891.4	4446.2	3039.0
Монетарно злато	0.4	0.3	-0.1	2.7	3.1	3.7	4.8
Специални права на тираж	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резервна позиция в МВФ	0.0	0.0	0.0	0.0	80.4	0.0	80.4
Други резервни активи	180.8	164.3	-16.5	3579.4	2807.8	4442.5	2953.7
Балансиращи статии:							
Салдо по текущата и капиталовата сметки	295.2	417.1	121.9	1985.4	3119.4	1923.0	2727.9
Салдо по финансовата сметка	392.6	-362.8	-755.4	2644.7	2471.7	2336.6	2973.3
Нето грешки и пропуски ¹³	97.4	-779.9	-877.3	659.3	-647.7	413.7	245.4
Допълнителна информация ¹⁴							
Преки инвестиции в чужбина	23.4	8.7	-14.7	44.7	107.2	2.8	159.2
Преки инвестиции в България	128.4	2.6	-125.8	1610.4	1271.2	1818.8	1353.2

* Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ.

¹ Предварителни данни към 16 ноември 2016 г. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за октомври 2016 г. и ревизия на данните за януари - септември 2016 г. предстои да бъдат публикувани на 16 декември 2016 г. Данните за периода юли-август 2016 г. са ревизирани.

² За 2016 г. - предварителни данни на НСИ и БНБ. Данните са съставени, съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

³ Оценки по методология на БНБ и НСИ.

⁴ Оценки по методология на БНБ. Данните се базират на информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по време на едно пътуване.

⁵ По данни, получени от банките и директното отчетяне на услуги от предприятията.

⁶ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният - съответно увеличение на активи или пасиви.

⁷ Данни, съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и от фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенцията за приватизация и др. Данните за 2015 г. и 2016 г. подлежат на ревизия с годишните данни на НСИ и допълнително постъпили отчети на предприятията с чуждестранно участие.

⁸ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

⁹ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁰ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹¹ На база на данни от банките, други небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове.

¹² Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СТП) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) - намаление.

¹³ Размерът на статия *Нето грешки и пропуски* показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

¹⁴ Данните са съставени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията.